

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-8 У. 5829/14
06.10.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Зорице Китановић и Љиљане Максимовић, чланова већа, са судским саветником Снежаном Томић као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца Д. Р. из Н. С., улица... број..., Н. Р. из Н. С., улица... број..., А. Р. из С. К., улица... број..., Г. Д. из Н. С., улица... број..., и Р. Р. из С. К., улица... број..., чији је пуномоћник С. П., адвокат из Н. С., улица... број..., поднетој против туженог Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско – правне послове, Кнеза Милоша бр. 20 Београд, ради поништаја решења број: 46-00-00700/2013-13 од 13.01.2014. године, уз учешће заинтересованих лица Републике Србије, кога заступа Државни правобранилац Републике Србије, Одељење у Новом Саду, Сутјеска бр. 3 и заинтересованог лица град Нови Сад, кога заступа Градски правобранилац града Новог Сада, Жарка Зрењанина бр. 2. Нови Сад, у правној ствари враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе дана 04.10.2016. године, у нејавној седници већа одржаној дана 06.10.2016. године донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора.

III ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци Д. Р. из Н. С., Н. Р. из Н. С., А. Р. из С. К., Г. Д. из Н. С. и Р. Р. из С. К. да заинтересованом лицу Граду Новом Саду накнади трошкове управног спора у износу од 34.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба Д. Р. из Н. С., Н. Р. из Н. С., Г. Д. из Н. С., Р. Р. из С. К. и А. Р. из С. К., изјављене против делимичног решења Агенције за реституцију – Подручна јединица Нови Сад, број 46-009044/2012 од 29.07.2013. године. Ожалбеним делимичним решењем одбијен је, као неоснован, захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење број 46-009044/2012 од 18.10.2012. године, подносилаца захтева Д. Р. из Н. С., Н. Р. из Н. С., Г. Д. из Н. С., Р. Р. из С. К. и А. Р. из С. К., у делу који се односи на непокретност у Н. С., у улици.. број... (раније улица... број...), на парцели број ..., уписаној у зeљмишно књижни уложак бр... К.. Н. С.. Ставом другим диспозитива одређено је да о преосталом делу захтева који се односи на одузето пољопривредно земљиште, кућу и двориште на парцелама ...; ...; ...; ...; ... и ..., све у Т. КО С. (раније КО К.), одлучиће се накнадно када се стекну законски услови. Ставом трећим диспозитива одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Тужиоци су поднетом тужбом Управном суду дана 17.04.2014. године, оспорили законитост решења туженог органа из разлога јер није правилно примењен закон и други прописи и општи акти, нити је чињенично стање потпуно и правилно утврђено, односно, из утврђеног чињеничног стања изведен је неправилан закључак. У тужби су поновили наводе из жалбе и истакли да је бившем власнику Р. П. из П., предметна зграде у улици... у Новом Саду одузета применом Закона о преласку у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином одсутних лица, који закон је наведен у члану 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу те имовина може бити предмет реституције. Такође, навели су да је пресуда Окружног суда у Новом Саду број ДО, којом је купопродајни уговор предметне непокретности оглашен “ништавим” којим је наложена успостава пређашњег земљишно књижног стања, донета на основу тужбе ГНО Одсека народне имовине, која је поднета на основу Закона о преласку у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином одсутних лица (“Службени лист ФНРЈ”, бр. 63/46,...105/46) и у којој се јасно наводи да “правни послови отуђења, оптерећења имовине, која по члану 1. овог закона прелази у својину државе, закључени од 06.04.1941. године до дана ступања на снагу одлуке АВНОЈ-а од 21.11.1944. године, о прелазу непријатељске имовине у државну управу над имовином одсутних лица и о секвестрацији над имовином, коју су окупаторске власти присилно отуђиле, ништави су а из наведеног следи да је предметна непокретност Р. П. подржављена на начин како је то предвиђено наведеним законом, да је прво основ стицања (уговор о купопродаји) оглашен ништавим, да је успостављено пређашње земљишно књижно стање, тј. враћено право својина на Ш. Ј. и жени му А., па је онда њима та имовина конфискована. Из наведеног се јасно може закључити да је оглашавање ништавим уговора о купопродаји само модус односно начин подржављења имовине Р. П., а не неки посебан акт који треба посматрати издвојено. Дакле по налажењу тужилаца, даном ступања на снагу наведеног закона имовина Р. П., за коју је поднет захтев за враћање имовине и обештећење, је прешла у државну својину. У овом случају подржављење је извршено на основу општег акта, и то на основу наведеног закона, касније појединачне одлуке, као што је пресуда о поништају уговора и решење о конфискацији, који су декларативног а не конститутивног карактера. Са друге стране иако то није од суштинског значаја поставља се питање правичности с обзиром да су Ш. Ј. и А. продали своју непокретност Р. П. и примили новчану противвредност према уговору, па уколико би њима било признато право на враћање одузете имовине и обештећење онда би остварили двоструку корист. Указали су да постојање закључка Среског суда у Новом Саду бр ВП... од 18.09.1947. године, који је постојао пре доношења пресуде о утврђењу ништавости уговора и решења о конфискацији, а којим је Р. П. Одузета ... предметне

непокретности, ради наплате ратне добити, на основу Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације (“Сл. ДФЈ”, бр. 36/45), те да је и овај пропис наведен у члану 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као један од прописа којим је одузета имовина, која може бити предмет реституције. Овај акт о подржављењу је спроведен директно, за разлику од претходно наведеног и он је у земљишним књигама спроведен закључком ДН бр.... од 03.05.1947. године, односно пре успоставе пређашњег стања, из чега произилази да је ... предметне непокретности директно прешла са Р. П. на државу, где се овде Р. П. може и мора сматрати бившим власником, а закључак Среског суда актом о подржављењу у смислу одредбе члана 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. На основу свега наведеног тужиоци су предложили да суд након спроведеног поступка усвоји тужбени захтев у целости, поништи у целости оспорено решења Министарства финансија Републике Србије и реши ову управну ствар тако што ће усвојити захтев тужиоца за враћање одузете имовине, односно обештећење или да врати предмет надлежном органу на поновно одлучивање као и да обавезе туженог на трошкове поступка под претњом принудног извршења у износу од 90.000,00 динара по трошковнику који је саставни део тужбе (30.000,00 динара + увећање 200%). Пуномоћник тужиоца је на усменој јавној расправи остао код навода из тужбе и указао на одредбу члана 1. став 2. Закона о преласку у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином одсутних лица. Трошкове је тражио, поред оних који су наведени у тужби и за одржану усмену јавну расправу у износу од 31.500,00 динара увећану за 200% имајући у виду број странака које заступа, што је 94.500,00 динара и накнаду судских такси по одмерању суда.

Тужени орган је у целости остао при разлозима из образложења решења а имајући у виду да тужиоци нису навели нове чињенице нити предложили нове доказе, и предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересовано лице Република Србија у одговору на тужбу је истакла да је тужба неоснована јер је оспорно решење донето у складу са Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, правилном применом члана 3. којом је дефинисано шта се подразумева “актом о подржављењу” а што под појмом “бивши власник”.

Заинтересовано лице Града Нови Сад преко законског заступника оспорио је све наводе тужбе и указао да је оспореном решење између осталог цењено Решење о рехабилитацији Окружног суда у Новом Саду, бр. Ре 36/07 од 18.04.2009. године, којим су оглашене ништавим пресуде у Новом Саду бр. К 91/47 од 11.02.1957. године и Врховног суда АПВ у Новом Саду Кж 276/47 од 27.04.1947. године, као и све правне последице пресуде К 91/47 којом приликом је утврђено да се наведено решење не односе на предметни случај, с обзиром да су правни акти који су оглашени ништавим не односе на предметну непокретност. Законски заступник заинтересованог лица града Новог Сада изјавио је да оспорава наводе тужбе и у свему остаје код навода из одговора на тужбу. Трошкове је тражио на име састава одговора на тужбу у износу од 30.000,00 динара и једну одржавну јавну расправу у износу од 31.500,00 динара.

Како је одредбом члана 34. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, број 111/09), прописано да је усмена, јавна расправа обавезна ако је у управном спору учествовало две или више странака са супротним интересима то је Управни суд применом одредби члана 38. став 2. наведеног закона. одржао усмену јавну расправу дана 04.10.2016. године у присуству пуномоћника тужилаца и законског

заступника Града Новог Сада а у одсуству уредно позваног туженог органа и законског заступника заинтересованог лица Републике Србије.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари нашао да тужба није основана.

Из стања у списима и образложења оспореног решења произлази да су Д. Р. и други тужиоци, ближе наведени у диспозитиву решења, поднели Агенцији за реституцију, Подручној јединици Нови Сад, захтев за враћање одузете имовине и обештећење, која је бившем власнику Р. П. одузета закључком Среског суда за град Нови Сад бр. ВП 64/947 од 18.09.1947. године који је одређен пренос ... дела некретнине на парцели ... уписаној у ЗКУЛ бр.... КО Нови Сад на име Р. П. из П. у корист ФНРЈ на основу Закона о потврди и изменама и допунама Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације од 24.05.1945. године ("Службени лист ФНРЈ", бр. 52/46). Пре одлучивања о основаности захтева одржана је усмена расправа на коју су се изјаснили подносиоци захтева, преко пуномоћника, док су Република Србија и град Нови Сад доставили писмено изјашњење и оспорили наведени захтев. Из писмених доказа утврђено је: да су уговором о купопродаји бр.... од 06.08.1942. године Ј. Ш. и његова жена А. из Н. В. продали своју непокретност уписану у ЗКУЛ бр... КО Н. С. и то парцелу бр.... у површини од 320 кв.хв, која представља кућу и башту Р. П. из П. за купопродајну цену од 225.000 пенгеа као и да су се сагласили да се изврши земљишно књижни пренос. Увидом у записник и пресуду Окружног суда у Новом Саду По 107/1947 од 01.04.1947. године, утврђено је да је наведени уговор оглашен ништавим, те да је одређена успостава ранијег земљишно књижног стање пре закључења уговора, док из правноснажног извршног закључка Среског суда у Новом Саду бр. 221/48 од 22.05.1948. године следи да је на основу члана 22. Закона о конфискација и о извршењу конфискације, конфискована имовина Ј. Ш. и његове жене (А.) А. која се састојала од некретнина уписаних у ЗКУЛ ... КО Н. С. на парцели ... која је у природи престављала кућу и окућници у корист општенародне имовине, а све на основу предлога Градског народног одбора општег одсека у Новом Саду од 11.04.1947. године. На основу закључка ДН ... од 16.08.1948. године дозвољена је укњужба права власништва на некретнинама Ј. Ш. и А. (А.) из Н. В. у корист општенародне имовине која је пренета на управљање Градском народном одбору у Новом Саду. Даље је утврђено да је на основу правноснажног извршног закључка Среског суда у Новом Саду ВП 64/47 од 18.09.1947. године у ванпраничном предмету извршен пренос имовине ратног добитника Р. П. из П. ради наплате ратне добити а на основу члана 15., 16. и 18. Закона о потврди и изменама и допунама Закона о одузимања ратне добити стечене за време непријатељске окупације од 24.05.1945. године у висини ... идеалног дела некретнине на парцели број која је уписана у ЗКУЛ бр.... у површине од 320 квхв а која се налазила у својини Р. П. из П. у корист ФНРЈ. На основу исте исправе извршена је и укњижба у корист ФНРЈ 15.05.1947. године. На основу свега наведеног првостепени орган је одбио, као неоснован захтев, тужилаца за враћање одузете имовине и обештећење. По оцени туженог Министарства, правилно је поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио, као неоснован, захтев тужилаца за враћање одузете имовине и обештећење, у поступку спроведеном без повреде правила поступка а за своју одлуку као довољне и јасне, навео разлоге које је у свему прихватио тужени орган. Имајући у виду чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, наведене одредбе, тужени орган је нашао да је

имовина уписана у ЗКУЛ ... КО Н. С., која представља кућу и окућницу, одузета на основу конфискације од бивших власника Ј. Ш. и А. (А.) из Н. В. и као општенародна имовина предата на управљање Градском народном одбору у Новом Саду. Приликом доношења овог решења узети су у разматрање сви жалбени наводи и ближе образложени, као у образложењу оспореног решења.

Одредбом члана 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/11), прописано је да право на враћање имовине или обештећење има домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим-његови законски наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама овог закона.

Одредбом члана 3. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", број 72/11), прописано је да се под "актом о подржављењу" поразумева акт који је имао непосредно дејство, као што је пресуда, одлука, решење и други правни акт, државног, односно другог надлежног органа, којим је извршено подржављење имовине.

Полазећи од наведеног чињеничног стања и цитираних законских прописа, правилно је, по оцени Управног суда, тужени орган одбио жалбу тужилаца изјављену против делимичног решења првостепеног органа, од 29.07.2013. године, будући да је у поступку који је претходио доношењу оспореног и ожалбеног решења, правилно утврђено да је предметна непокретност одузета по правном основу конфискации, Закључком Среског суда у Новом Саду бр. И 221/48 од 22.05.1948. године, бившим власницима Ш. Ј. и А., а не Р. П., како су подносиоци захтева навели у поднетом захтеву те право на повраћај одузете имовине и обештећења у складу са одредбом члана 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", број 72/11) имају лица која су била власници тих права у моменту одузимања односно њихови законски наследници. Околност ко су били власници права у моменту одузимања непокретности, односно њихови законски наследници у предметном управном поступку утврђује се управо на основу акта о одузимању, па како је на основу списка несумњиво утврђено да је правоснажним наведеним закључком од 22.05.1948. године, на основу члана 22. Закона о конфискацији и извршењу конфискации, конфискована предметна имовине, која се састојала од некретнина уписаних у ЗКУЛ бр... КО Н. С. ,на парцели бр..., која је у природи представљала кућу у улици... бр... од бивших власника Ј. Ш. и његове жене А. а не Р. П., то је правилно тужени орган одлучио као у диспозитиву решења.

Наиме, како је уговор закључен између Ј. Ш. и А., као продавца, и Р. П., као купца, а у погледу продаје непокретност на парцели бр... оглашен ништавим то је одређена успостава ранијег земљишно књижног стања пре закључења уговора. Закључком Среског суда у Новом Саду бр. И221/48 од 22.05.1948 године конфискована је имовина Ј. Ш. и А. у корист Опште народне имовине, а све то по основу предлога Градског народног одбора Општег одсека у Новом Саду бр. 35545/47 од 11.04.1947. године, а с обзиром да је правоснажном пресудом Окружног суда у Новом Саду бр. По. 107/47 од 01.04.1947. године купопродајни уговор који је био закључен између Ј. Ш. и А., као продавца, и Р. П., као купца, оглашен ништавим то је закључком Среског суда у Новом Саду бр. И221/48 од 22.05.1948 године конфискована имовина Ј. Ш. и А.. Укњижено је

право власништва на некретнинама у користован Ј. Ш. и А. на парцели бр..., по правном наслову конфискације као Опште народне имовине те је предата на управљање Градском народном одбору у Новом Сад, а у складу са чланом 3.став3.и 10. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", број 72/11) .

Неосновани су наводи тужбе којима тужиоци истичу да је оглашавање ништавим уговора о купопродаји само модус – начин подржављења имовине Р. П. а не неки посебан акт. Ово стога што оглашавањем ништавним правног акта (уговора о купопродаји бр.2110/1942 од 06.08.1942године) поништавају се и правне последице које је то решење произвело, а спречавају се и његова даља правна дејства.

Неосновани су наводи тужбе којима се истиче да у првостепеном поступку није разматрано једно од најважнијих питања, а то је постојање закључка Среског суда у Новом Саду, број 64/1947 од 18.09.1947. године, којим је Р. П. одузета ... предметне непокретности, ради наплате ратне добити. Ово стога јер је наведеним закључком од 18.09.1947. године Р. П. одузета ... предметне непокретности, ради наплате ратне добити, на основу Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације (Сл. ДФЈ бр. 36/45), који пропис је наведен у члану 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као један од прописа којим је одузета имовина а може бити предмет реституције. Овај акт о подржављењу је спроведен директно у земљишним књигама закључком Дн. бр. ... соп. ... од 03.05.1947. године, пре него што је закључком Дн.бр. ... од 27.02.1948. године, успостављено пређашње земљишно књижно стање, односно у овом случају ... предметне непокретности директно је прешла са Р. П. на државу.

Суд је ценио и остале наводе тужбе, па како су они су били предмет правилне оцене туженог органа у смислу одредбе члана 235 став 1.Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), то их суд посебно не образлаже.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилаца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Суд је одбио као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора, имајући у виду успех тужилаца у овој управној ствари, па је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде, применом одредаба чланова 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...55/14), које се примењују на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима.

Суд је одлучио као у ставу III диспозитива применом одредбе члана 66. 67, и 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 150 и 153. и 154. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11 и 55/14) па је заинтересованом лицу Граду Новом Саду признао трошкове на име састава одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара и приступа на јавну расправу у износу од 18.000,00 динара, на основу Тарифног броја 43.и 44. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", број 121/12), као потребне за вођење овог управног спора.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 06.10.2016. године, III- 8 У. 5829/14

Записничар
Снежана Томић,с.р.

Председник већа-судија
Биљљана Тамбурковски Баковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉЛ